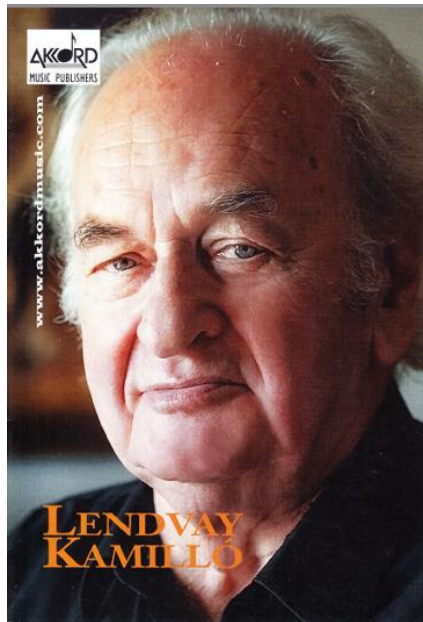

OZSVÁRT VIKTÓRIA

LENDVAY KAMILLÓ ALKOTÁSAI AZ AKKORD ZENEI KIADÓ GONDOZÁSÁBAN¹

Lendvai Kamilló (1928–2016) 1949 és 1957 között Viski János zeneszerzésosztályában tanult a Zeneakadémián, ezzel párhuzamosan Somogyi László karmesterkurzusát is hallgatta ugyanebben az intézményben. Tanulmányai végeztével a Szegedi Nemzeti Színház karmestere, korrepetitora, valamint az operatársulat és a kórus vezetője lett – ez idő tájt került szoros kapcsolatba a vokális és a színpadi zenével. 1960 és 1966 között az Állami Bábszínház zenei vezetője, 1968-ig a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének vezetője, 1970-től a Fővárosi Operettszínház karmestere volt. 1972-ben a Zeneakadémia zeneelmélet-tanára lett, 1976-tól 1992-es nyugdíjba vonulásáig tanszékvezető egyetemi tanár ugyanitt. Díjai közül néhány: Erkel Ferenc-díj (1962, 1964, 1978), érdemes művész (1981), Bartók–Pásztory-díj (1989, 2005), kiváló művész (1996), Kossuth-díj (1998), Artisjus-díj (2003).

Lendvai zeneszerzői munkássága rendkívül sokoldalú, életművében a színpadi művektől a kamarazenén át a szimfonikus alkotásokig a zenei műfajok csaknem mindegyike képviselteti magát. Zenéjében fontos szerepet kapnak a klasszikus formák és műfajok, valamint a 20. század magyar zeneszerzés-történetéből leszűrt tapasztalatok, melyek olykor groteszk elemekkel keverednek. Műveit a

¹ Készült az Akkord Zenei Kiadó kiadványa alapján.

hazai koncertpódiumokon kívül is rendszeresen játsszák, felcsendültek már Európa és Ázsia országaiban, valamint az Amerikai Egyesült Államokban is. Többségéből hangfelvétel is készült, *A tisztességtudó utcalány* című opera lemezfelvétele 1979-ben elnyerte a francia Grand Prix International du Disque Lyrique díjat.

[A tisztességtudó utcalány - 1. kép \(13:44\)](#)

[A tisztességtudó utcalány - 2-3. kép \(22:37\)](#)

© 1978 HUNGAROTON RECORDS LTD.

A 2 tétel trombitára (1997) a virtuóz hangszeres szólóművekre jellemző lassú-gyors felépítést követi. Első tétele a *Szeszélyes (Capricious)* címet viseli, a zenei folyamatoknak szabad áramlást enged, improvizatív légkört teremt. Hangsúlyos fantáziaszerűség uralkodik a tételben, amit az ütemmutató kezdeti hiánya, majd gyakori váltakozása és a sűrű, kromatikus futamok egyaránt megerősítenek. A jellemző előadói utasítás a játékmód szabadságát hangsúlyozó *libero*, a beszédszerűsége rávezető *rubato*, valamint a karakter egészét tükröző *quasi cadenza*. E kötetlen fantázia a tétel jól felismerhető második szakaszához érkezve (*Andante*) némiképp szabályosabb formát ölt: ritmikailag és hangkészletét tekintve letisztul, majd egy *espressivo* dallam egyre izgatottabbá váló fokozását követően *Lento* lezárásban nyugszik meg. A második tétel a *Megfontolt (Thoughtful)* arcképét rajzolja meg, első ránézésre is határozottan szögletesebb kottaképpel, kevesebb kromatikával és egyszerűbb ritmusalakzatokkal. A *grazioso* alapkarakterrel bíró tétel végéhez közelítve (*cantabile, poco rit.*) a trombita felidézi az első tétel kadenzaszerű szakaszának tematikáját (*libero, lento assai, rubato*), majd határozott gesztusokkal, C-dúrban zárja le a teljes kompozíciót.

To trumpet-player Bence Horváth

KÉT TÉTEL TROMBITÁRA

TWO MOVEMENTS FOR TRUMPET

LENDVAY, Kamilló
(*1928)

1. Szeszélyes *Capricious*

Senza misura, libero, quasi cadenza

mf — *meno f* *mf* — *f* *mf* — *più f*

mf — *ff* (non dim.) *mf* *sf*

f *mf* *fp* *mf* *f*

f *mf* *f*

mf

p

sf

A hegedűre és zongorára készült *Rapsodia* (1955) fiatalkori kompozíció, mely még Lendvay zeneakadémiai tanulmányai idejéből származik. Lassú tételében (*Andante cantabile*) a népzenei előadásmódot idéző ritmika, a folklórból ismerős dallamfordulatok és ezek érzékeny elszínezése Bartók műveinek asszociációit idézi fel. A hármas lüktetésben száguldó, virtuóz gyors tétel (*Allegro*) kadenzáját az első tétel témájának felidézése követi, majd a fokozatos *accelerando* visszavezet az *Allegro* anyagához. A Bartók Vonósnégyesnek dedikált *II. vonósnégyes* (2007) négy tétele karaktereit tekintve klasszikus tételrendet követ, a formaépítés azonban tartogat meglepetéseket. A *Largo* bevezetés után energikus nyitótétel (*Allegro*) hangzik el, mely folyamatosan gyorsulva egészen *Vivo* tempóig fokozódik. A lassú tétel (*Lento*) nagyívű melódiákat tartogat mind a négy vonós számára: a tétel kezdetén például a cselló, majd a tételt záró *siciliano* szakaszban a brácsa jut főszerephez néhány igen kifejező ütem erejéig. A *Scherzando* harmadik tételt a ritmikai lehetőségekkel játszó finálé (*Allegro vivace, energico*) követi, amelyben tíz ütem erejéig a lassú tétel reminiszenciája is feldereng.

Lendvay Kamilló: Rapszódia (11:52)

Nagy Ivett (hegedű) és Gyökér Gabriella (zongora)
(Lendvay Kamilló '95" – Ünnepi koncert Tatán – 2023. május 19.)

A fuvolára és zongorára írt *Tercjáték* (1993) pedagógiai célt is szolgál, már a zeneiskolák magasabb osztályainak tananyagaként eredményesen használható. A darabot *Lento, ma non troppo* szakasz nyitja, melyet *Allegretto* követ, majd rövidített formában ismét felhangzik mindkét rész zenei alapgondolata – természetesen tercek szerepeltetésével. A *Három tétel* (1994) című, fagottra és zongorára írt alkotásban két gyors tétel (*Allegro giocoso* és *Vivo giocoso*) keretez egy lassút (*Lento, libero*). A mű kottaképe esztétikai értelemben is élményt ígér, hiszen kéziratosszerű szerzői tisztázatról van szó. A tételekben a tréfálkozás mellett jelentős szerep jut a már-már színpadias gesztusoknak, valamint főként a darab mondanivalójának magvát tartalmazó középső tételben az élesen egymás mellé állított karakterekből születő drámai hatásnak.

3.

Vivo, giocoso $\text{♩} = 160-176$

Szintén pedagógiai célokat tűz maga elé a *24 duó* (1985), mely két hegedűn vagy hegedűn és brácsán egyaránt előadható. Tételeinek címadásai hangszeres játékmódokra (*Pengetős*), zeneszerzés-technikai szerkesztésmódokra (*Szabálytalan imitáció*, *Szeszélyes variáció*), műfajokra (*Menüett-féle*, *Ragtime*) és zenén kívüli tevékenységekre (*Csevegés*, *Perlekedés*) egyaránt utalnak.

Perényi Eszterek – to Eszter Perényi

24 DUOS
FOR TWO VIOLINS OR VIOLIN AND VIOLA
24 DUÓ
KÉT HEGEDŰRE VAGY HEGEDŰRE ÉS BRÁCSÁRA

Sietős Quick Paced

Lendvay Kamilló
(*1928)

* The pieces of the series may be combined to cycles by alternating movements in fast, slow and fast tempo.
* A sorozat darabjaiból tetszőleges számú ciklusok állíthatók össze, gyors–lassú–gyors tempójú tételek váltakozásával.

© Akkord Music Publishers, 2004
Printed in HungaryAll rights reserved
Photocopying is prohibited

A-1079

A rövid tételek sorozatát magába foglaló *Tizenkét hegedűduó* (1994) kottájában mosolygós és szomorú fejecskék jelzik a témát és a kísérő szólamot, játékosan vezetve be az ifjú hangszerjátékosokat a kamarazenélés fortélyaiiba. A darabok tetszés szerinti csoportosításban vagy akár egyenként is elődhatók. A zongorára készült *6 B. to B.* (1995), vagyis *Hat bagatell B.-nek* (*Sietős léptek, Harangjáték, Tétova induló, Dal, Tűnődés, Hangyák indulója*) frappáns zenei ötletek miniatűr formákba öntött, játékos hangulatú sorozata.

12 hegedűduó – *Twelve Duos for Violins*

LENDVAY, Kamilló

(*1928)

1.

Allegretto, poco pesante

The musical score for the first duet is presented in two staves. The first staff begins with a *pizz.* (pizzicato) marking and a circled 'C' symbol. The second staff also begins with a *pizz.* marking. The score includes dynamic markings such as *f*, *mf*, and *sf*. The piece is marked *Allegretto, poco pesante*. The score is divided into measures, with measure numbers 5 and 10 indicated at the beginning of their respective systems.

6.

Allegro moderato

The musical score is in 2/4 time and consists of three systems of two staves each (treble and bass clef). The key signature has one sharp (F#).

System 1 (Measures 1-6):
- Treble staff: *mf*, starts with a circled smiley face. Contains six measures of eighth-note pairs.
- Bass staff: *pizz.* and *f marcato*. Contains six measures of quarter notes, mostly rests.

System 2 (Measures 7-12):
- Treble staff: Measure 7 has a circled smiley face. Measure 8 has *pizz.* and a circled smiley face. Measure 9 has *f*. Measures 10-12 continue with eighth-note pairs.
- Bass staff: Measure 8 has a circled smiley face and *arco*. Measure 9 has *mf*. Measures 10-12 continue with eighth-note pairs.

System 3 (Measures 13-18):
- Treble staff: Measure 15 has a circled smiley face and *arco*. Measure 16 has *f*. Measures 17-18 continue with eighth-note pairs.
- Bass staff: Measure 17 has a circled smiley face. Measure 18 has *f*. Measures 17-18 continue with eighth-note pairs.

12.

Comodo

mf cantabile

mf cantabile

mf cantabile

f

f

mf

mf

1 3 1

10

14

A Bartók Vonósnégyesnek – Dedicated to the Bartók Quartet
II. vonósnégyes – String Quartet no. 2

I

LENDVAY, Kamilló
(*1928)

Largo $\text{♩} = 52-56$

Violino 1: *mf espr.*, *p*, *pp*

Violino 2: *p dolce*, *pp* (flag., suono reale), *mf*

Viola: *mf dolce*, *p*, *pp*

Violoncello: *mf espr.*

8

Violino 1: *mf cantabile*, *p dolce*

Violino 2: *mf espr.*

Viola: *mf*

Violoncello: *mf*, *mf espr.*

15

poco a poco accel.

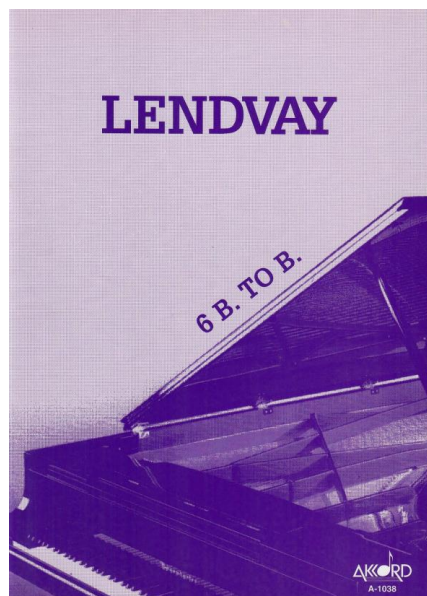
Violino 1: *mf*, *mf*, *f*

Violino 2: *mf*, *f*

Viola: *mf*, *f*

Violoncello: *mf*, *f*

A négy tételes kompozíció a Bartók vonósnégyes megbízásából készült, és először ők adták elő nagy sikerrel.

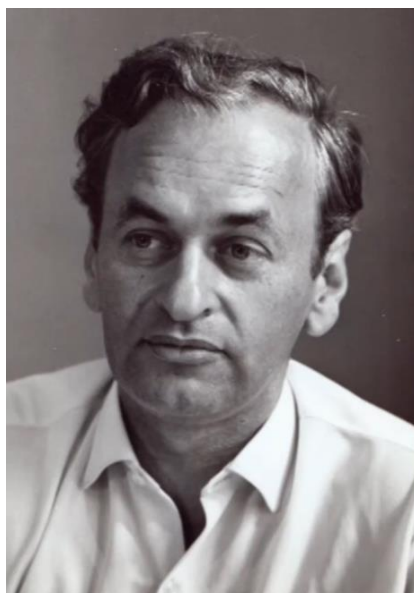

Lendvay Kamilló: 6 B. TO B. (7:16)

Ábrahám Mariann (zongora)

„Hozzám a század elejéről többek között Alban Berg áll közel. Ő lírikus alkat. Több szerző száraz, kietlen világ, plakátszerű, melyekre én nem rezonálok.”

Lendvay Kamilló

Lendvay Kamilló
(Nagygyörgy Sándor felvétele)

To Mr. Richard Meyrick

Six B. to B.

Sietős léptek - Hurried Steps

LENDVAY, Kamilló
(1928 -)

Allegro vivace, ♩ = 138 (min.)

1.

4

7

10

13

a tempo

0'16"

Lendvay Kamilló:
6B TOP B tételenkénti bontásban Ábrahám Mariann előadásában:

[Sietős léptek](#) (0:29)

[Harangjáték](#) (1:21)

[Tétova induló](#) (0:57)

[Dal](#) (1:13)

[Tűnődés](#) (1:47)

[Hangyák háborúja](#) (1:27)

Dr. Ábrahám Mariann
(Hódmezővásárhely, 1933. július 14. – Budapest, 2023. január 31.)
zongoraművész-tanár